A°. 1849. — N°. 1

Opregte — *Woensdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 17 Januarij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 13 Januarij.

[*Uit bijzondere brieven.*] De vraag omtrent den persoon, aan wien de duitsche keizers-kroon zal worden opgedragen, houdt hier bij voortduring de algemeene aandacht bezig, en meer en meer wint de meening veld, dat de Koning van Pruissen met die waardigheid zal worden bekleed, 't welk, ook met het oog op het heil van Duitschland in het algemeen en voor het behoud van den vrede in Europa, als wenschelijk wordt beschouwd. Men vleit zich dan ook, dat Oostenrijk in dezen zal toegeven, even als de Koning van Pruissen rustig heeft toegezien, dat de waardigheid van Rijks-bestuurder aan een oostenrijkschen Prins werd opgedragen, zich thans evenmin zal verzetten tegen de te verwachten benoeming van den Koning van Pruissen; te meer, daar de Keizer van Oostenrijk, indien hij, hetgeen als wenschelijk wordt beschouwd, met de duitsche erflanden deel neemt aan het Duitsch-Verbond, daardoor steeds een groot overwigt op de duitsche staatkunde zal blijven uitoefenen, en bij voortduring zal geplaatst wezen aan het hoofd van een krachtig Rijk, uit de niet-duitsche landen van den oostenrijkschen Staat bestaande. De verandering, welke daartoe in de thans door het duitsche Parlement aangenomene bepaling; „dat duitsche Staten met niet-duitsche alleen door eene persoonlijke vereeniging (*Personal-Union*) mogen vereenigd zijn", zoude noodzakelijk zijn, beschouwt men als eene zaak, welke daartegen geenen krachtigen hinderpaal zou in den weg stellen.

Men houdt zich hier algemeen overtuigd, dat de aankomst te dezer stede van den heer *Camphausen*, den gezant van Pruissen bij het centraal bestuur, in verband staat met de toekomstige benoeming van een Rijks-opperhoofd. Al de geruchten, omtrent bepaalde mededeelingen, welke door dien gezant aan de Regering zouden zijn gedaan, zijn echter geheel uit de lucht gegrepen.

Dezer dagen heeft Z. M. eene bezending van de landbewoners uit het nabij deze stad gelegene dorp Tempelhoff bij zich ten gehoore toegelaten, en haar zijnen dank betuigd voor de gehechtheid aan zijn persoon en stamhuis.

Het van tijd tot tijd herhaalde gerucht, dat het thans aan het bestuur zijnde ministerie weldra zal aftreden, is geheel onwaar. Naar men verneemt, zal ook de minister van justitie *Rintelen* zijn ontslag niet eerder nemen, dan nadat de wetgevende Kamers zullen vergaderd zijn. Men verzekert, dat de vervolging, welke is ingesteld tegen de leden der ontbondene Constituerende-Vergadering van Pruissen, geene betrekking op hunne handelingen als zoodanig heeft, maar zich bepaalt tot de door hen aangewende middelen, om het bekende besluit dier vergadering, waarbij op het weigeren van de betaling der belastingen werd aangedrongen, te doen ten uitvoer leggen.

FRANKFORT, 13 Januarij.

In de zitting van het Parlement van heden, in welke de beraadslaging over het oostenrijksche vraagstuk meermalen tot zeer heftige en hartstogtelijke redevoeringen aanleiding heeft gegeven, is door de afgevaardigden uit Oostenrijk een protest ingediend van den navolgenden inhoud: „Negen en vijftig oostenrijksche afgevaardigden protesteren tegen elk besluit der Kamer, waarbij Duitsch-Oostenrijk uit den Bonds-staat wordt verwijderd; zij beweren, dat de vergadering tot eene dusdanige verdeeling van Duitschland ten eenenmale onbevoegd is, en verklaren, dat zij zullen voortgaan met zitting te nemen in de vergadering en slechts voor geweld zullen wijken, en niet dan op uitdrukkelijk verlangen hunner kiezers hun mandaat zullen nederleggen."

FRANKFORT, 13 Januarij.

[*Uit bijzondere brieven.*] In de zitting van het Parlement van heden is het voorstel der minderheid van de commissie voor de oostenrijksche zaken, 't welk strekte, om aan het Rijks-ministerie eene onbeperkte volmagt te geven tot het aanknoopen van onderhandelingen met Oostenrijk, betrekkelijk de aansluiting van dien Staat aan het overige Duitschland, met eene aanzienlijke meerderheid aangenomen. Het ministerie *v. Gagern* zal dien ten gevolge aan het bestuur blijven.

VAN DEN RIJN, 13 Januarij.

Terwijl de hoofdstad van Hongarije in handen der keizerlijke troepen is gevallen, worden de krijgsverrigtingen tegen de afdeelingen der hongaarsche opstandelingen, welke nog, zoo benoorden, als bezuiden den Donau, bijeen zijn gebleven, met goed gevolg voortgezet. Naar luid van een berigt van den patriarch *Rajacsich*, heeft de overste *v. Mayerhofer* den 2^den^ Januarij, bij Pancsova, eene luisterrijke overwinning behaald op de Hongaren, onder bevel van den generaal *Kiss*, bij welke een aantal hunner gevangen is genomen; de grenzen van het Duitsch-Bannaat geheel van vijanden zijn gezuiverd, en de genoemde bevelhebber te naauwernood, met eenige weinige ruiters, naar Alibunar en Zcicsidorf is ontkomen.

Benoorden den Donau en in de landstreek der Karpathen is Sillein, den 2^den^, door de Keizerlijken bezet, nadat eene niet onaanzienlijke krijgsmagt der Hongaren, bestaande uit landweer en nationale garde en voorzien van 14 stukken geschut, uit de versterkte positie van den Brodner-pas verdreven, en in verwarring naar het Turoczer comitaat gevlugt was. — De toeleg des vijands, om zich bij overrompeling van Eperies meester te maken, was door de doeltreffende maatregelen van den majoor *Kiesewetter* verijdeld; welke, na de aanvallers te hebben afgeslagen, hen tot bij Kapoczan had vervolgd.

Prins *Windischgrätz* heeft laten afkondigen, dat de goederen van al degenen, die nog onder *Kossuth* blijven dienen, of dezen begunstigen, in beslag zullen worden genomen, ter vergoeding van de schade, welke door de opstandelingen is en nog wordt aangerigt, opdat de rustige burger in 't vervolg niet zoude worden genoodzaakt, om van het zijne bijdragen, ten einde daarin te voorzien.

— Het landsbestuur van Boheme heeft dezer dagen een besluit genomen, waarbij, op de overweging, dat het geenszins strookt met de gewone bezigheden der studerende jeugd, om zich aan de krijgsdienst te wijden, 't welk het veronachtzamen van de beoefening der wetenschappen ten gevolge heeft, wordt bepaald, dat het academische legioen der studenten aan de universiteit te Praag wordt ontbonden, met vermelding tevens, dat in de omtrent de verpligte krijgsdienst te maken nieuwe verordeningen uitzonderende voorschriften zullen worden opgenomen voor hen, welker maatschappelijke betrekking met het waarnemen der krijgsdienst onvereenigbaar moet worden geacht. Dit besluit is ter kennis gebragt van de leden van het academische studenten-corps te Praag, onder dankzegging voor de gewigtige door hetzelve bewezene diensten, en met uitdrukkelijke verklaring, dat in dezen maatregel voor het genoemde corps niets krenkends bedoeld is, noch kan gelegen zijn. — Onmiddelijk nadat het studenten-corps van dit besluit kennis had bekomen heeft het een protest aan den Rijksdag tegen hetzelve opgesteld.

— In een der beijersche dagbladen wordt verklaard, dat de Regering van dat Rijk geheel ten onregte beschuldigd wordt van het oogmerk, om de duitsche eenheid tegentewerken, en wordt de wensch uitgedrukt, dat het bewind, bij de aanstaande opening der wetgevende Kamers, die geruchten openlijk zal tegenspreken.

PARIJS, 13 Januarij.

De felle republikeinsche dagbladen zijn zeer verbolgen over het jongste besluit der Nationale Vergadering. Het ultra-democratische dagblad *la Réforme* trekt partij voor het instandhouden dier vergadering in de navolgende bewoordingen:

„Wij zijn genoodzaakt, aan de Wetgevende Vergadering te last te leggen, dat zij zich zwak heeft getoond in eene zaak, die *haar* minder aanging, dan wel *de Republiek*. De Nationale Vergadering heeft, wel is waar, in het verledene krachtige slagen uitgedeeld tegen den opstand en het volk; zij heeft voorts het regt binnen zeer enge grenzen beperkt, en zich in geenen deele altijd gehouden aan het mandaat, 't welk haar, ingevolge de Februarij-omwenteling, was verstrekt. Tot dus ver echter had zij het beginsel en den vorm van het republikeinsche gouvernement steeds onder hare bescherming genomen.

„Welnu; de misslagen, welke zij heeft begaan, en de diensten, welke zij heeft bewezen, stellen het haar ten duren pligt, om haar werk te voltooijen en de haar opgelegde taak tot het einde toe te volbrengen. Werpt zij nu het aan haar door de revolutie verstrekte mandaat van zich af, dan zal zij worden verwenscht door die revolutie zelve, welke haar welligt hare tegen het volk genomene maatregelen zou hebben vergeven: — dan zal zij worden veroordeeld door het geheele land 't welk haar zal hebben zien bezwijken onder de smaadredenen van eenen *de Montalembert*, onder den verachtelijken toorn van eenen *Odilon Barrot*."

— De Voorzitter *Lodewijk Napoleon* vertoont zich thans uiterst zelden in het openbaar. Onlangs wist men, dat hij eene voorstelling in de Opera zou bijwonen, en de menigte heeft deze gelegenheid gretig waargenomen, om daar plaatsen te nemen. De zaal was des avonds met toeschouwers vervuld. Eene menigte personen, die geene plaatsen konden erlangen, zijn afgewezen geworden.

Men kan zich bezwaarlijk eenig denkbeeld vormen van het overgroote aantal brieven, welke de Voorzitter thans ontvangt. Men begroot hetzelve op niet minder dan 2500 op elken dag. Vier soldaten van het corps jagers van Vincennes (vroeger *Orleans*) zijn van 9 ure 's ochtends tot 3 ure 's namiddags onophoudelijk bezig met het losmaken der zegels. Het meerendeel dezer brieven behelst aanzoeken tot plaatsing in de eene of andere openbare betrekking, of tot onderstand in geld.

Wat de openbare posten aangaat, zoo hebben 7561 lieden gevraagd naar bureaux bij de administratie van den tabak; 5831 naar zegel-kantoren; 4755 naar post-kantoren. Er zijn lieden, die de onbeschaamdheid zoo ver drijven van 100,000 fr. te durven vragen, zonder daartoe eenig regt hoegenaamd te bezitten. In een der hier ter stede uitkomende voorname dagbladen leest men, dat, in dien de Voorzitter aan al de hem thans reeds ter hand gestelde aanvragen magt willen en kunnen voldoen, hij rijk moest zijn als *Croesus*, en ten minste driemalen zoo magtig als *Caesar*. Reeds des ochtens te 7 ure zijn de zalen van het door den Voorzitter bewoonde hôtel opgevuld met sollicitanten; volgens een gematigd dagblad, meest allen twijfelaars *van den vorigen dag*; maar daarentegen onderdanige dienaren *van den volgenden dag*.

Men meent, dat de Voorzitter niet geheel ontbloot is van eene zekere kleingeestigheid op het stuk der titulatuur. Niettegenstaande de Republiek alle titels heeft afgeschaft, heeft hij het eenen kapitein der infanterie nog al kwalijk afgenomen, dat deze hem aansprak met de woorden van: *mijnheer de Voorzitter*. De meeste personen, die van den voorzitter in het dagelijksche leven spreken, geven hem den titel van *Prins*, en die het woord tot hem rigten dien van *Monseigneur*.

PARIJS, 14 Januarij.

Het berigt, nopens de buitengewone wapeningen te Toulon, wordt bevestigd, ook door de erkende officiële organen der Regering. Men meent inmiddels, dat de door het gouvernement verordende maatregelen nog geenszins bekommering behoeven te verwekken. Algemeen is men echter overtuigd, dat de fransche Regering eene krachtige houding vermeent te moeten aannemen, ten einde Oostenrijk eenigermate ontzag inteboezemen, en die mogendheid te doen gevoelen, dat, zij moge al ondersteund worden door Rusland en welligt ook door Pruissen, het weigeren van redelijke voorslagen tot bijlegging der bestaande geschillen in Italie groote moeijelijkheden en verwikkelingen zal kunnen opleveren.

Men brengt met de door de Regering verordende maatregelen in verband het vertrek van den generaal *Pelet*, met eene bijzondere zending naar Turin.

Het dagblad *la Presse* behelst eene diplomatieke mededeeling nopens de italiaansche aangelegenheden, welke in de tegenwoordige omstandigheden zeer de algemeene aandacht heeft getrokken. Daarin komt onder anderen voor, dat de oostenrijksche Regering aan den heer *Bastide*, vóór zijne aftreding als minister van buitenlandsche zaken, heeft doen aankondigen, dat zij veeleer de kansen van eenen oorlog wilde beproeven, dan één duim gronds afstaan van de bezittingen, die haar bij de bestaande tractaten zijn gewaarborgd. De heer *Bastide* zou op deze verklaring niets hoegenaamd hebben geantwoord, maar het aan zijnen opvolger *Drouin de Lhuys* hebben overgelaten, om zich met Oostenrijk te verstaan en de diplomatieke crisis tot een einde te brengen.

Hetgeen is medegedeeld, nopens de zamenwerking van Frankrijk, Oostenrijk en Napels, wordt mitsdien nog in geenen deele bevestigd. Men meent inmiddels, dat de fransche ministers voorshands alleen ten doel hebben het herstel van den Paus als geestelijk en wereldlijk opperhoofd te Rome.

— De gematigde republikeinsche partij, die onder anderen door het dagblad *le National* wordt vertegenwoordigd, vermeent, dat zij nog geenszins uit het veld is geslagen, ten gevolge der beslissing van de meerderheid in de Nationale Vergadering, ten aanzien van het voorstel van den afgevaardigde *Rateau*. De schrijvers van het genoemde dagblad beweren, dat de vergadering volstrekt niet tot hare ontbinding behoeft overtegaan, en dat uit het laatstelijk door haar genomen besluit in geenen deele moet worden opgemaakt, dat de meerderheid werkelijk dat gevoelen is toegedaan. Zij beroepen zich op de verklaringen, welke gisteren door een aantal afgevaardigden in de officiële dagbladen zijn medegedeeld, en waaruit bepaald zou blijken, dat de meerderheid wel degelijk van meening blijft, dat al de organieke wetten door de Nationale Vergadering moeten worden behandeld. — Ingeval de vergadering mogt besluiten tot hare ontbinding op 4 Mei aanstaande, overeenkomstig het voorstel van de heeren *Pagnerre*, *Bixio*, enz., dan zullen gewisselijk vele, zoo niet al die wetten, door haar alsnog kunnen worden afgedaan.

Intusschen neemt het aantal verzoekschriften uit de departementen, waarbij op de spoedige ontbinding der vergadering wordt aangedrongen, nog dagelijks toe.

— Het committé van de Nationale Vergadering voor de buitenlandsche zaken heeft het voorstel van den heer *Bouvet*, nopens de zamenroeping van een Congres der europesche mogendheden tot handhaving van den algemeenen vrede, onderzocht, en, na eene vrij wijdloopige beraadslaging, besloten, om te dien aanzien overtegaan tot de orde van den dag.

— De berigten van 7 en 8 Januarij uit Madrid houden in, dat eene groote meerderheid in de Cortes-vergadering zich voor het ontwerp-adres van antwoord heeft verklaard. De generaal *Narvaez* heeft openlijk verkondigd, dat eerlang de betrekkingen tusschen de spaansche en engelsche kabinetten weder zouden worden aangeknoopt. Zulks heeft een zeer gunstigen indruk gemaakt, zoowel in als buiten de wetgevende vergadering, en men meende, dat deze mededeeling veel had bijgedragen tot het aannemen van het bovengemelde adres.

Den 8sten waren de beraadslagingen over het ontwerp-adres in den Senaat aangevangen.

Voor het overige houden die berigten nog in, dat de spaansche ministers zich hadden vereenigd met al de door den minister *Mon* voorgedragene algemeene bezuinigingen.

LONDEN, 13 Januarij.

Aanstaanden maandag zal, onder voorzitting van H. M., op Windsor eene vergadering van den bijzonderen-raad (Privy-Council) gehouden worden.

— De uitspraak van het geregtshof te Dublin, omtrent het beroep in cassatie van *Smith O'Brien* c. s., is bepaald op aanst. dingsdag.

In het iersche graafschap Ulster duren de brandstichtingen voort.

BRUSSEL, 15 Januarij.

De markies *de Ricci*, die in last heeft, om de sardinische Regering te vertegenwoordigen in het Congres, 't welk eerlang alhier ter stede zal geopend worden tot regeling der italialiaansche aangelegenheden, is dezer dagen hier aangekomen.

'S GRAVENHAGE, 15 Januarij.

Heden heeft Z. M. het volgende besluit genomen:

„ Overwegende dat bij art. 194 der Grondwet is bepaald, dat de inrigting van het openbaar onderwijs, als voorwerp van de aanhoudende zorg der Regering, door de wet moet worden geregeld, en art. 5 der additionele artikelen voorschrijft, dat de ontwerpen van wet betreffende het onderwijs, zoo mogelijk, worden voorgesteld in de eerste zitting der Staten-generaal, volgende op de afkondiging der veranderingen in de Grondwet, en in allen geval niet later dan in de daarop volgende;

Overwegende dat deze grondwettige voorschriften vorderen, dat de Regering zich onverwijld bezighoude met het ontwerpen van wettelijke bepalingen, niet alleen betreffende het lager en middelbaar, maar ook nopens het hooger onderwijs, waarin tot hiertoe niet bij de wet was voorzien;

In aanmerking nemende, dat het ons verlangen is, dat naauwkeurig en met de meeste zorg onderzocht worde, op welken voet dat hooger onderwijs behoort te worden ingerigt, en welke wijzigingen in de thans bestaande instellingen zullen moeten worden aangebragt, zal het volkomen en in alle opzigten voldoen aan de eischen van dezen tijd, en aan de behoeften van hen, die langs dien weg tot bekwame en nuttige burgers van den Staat behooren te worden opgeleid en gevormd;

Op het rapport van onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van den 6den Januarij 1849, litt. B, 5de afdeeling, ons daarbij kenbaar makende, dat de arbeid der speciale commissie, benoemd bij ons besluit van 25 Julij 1848, n°. 64. tot herziening der wetten en verordeningen betrekkelijk de geneeskundige staatsregeling en de uitoefening der onderscheidene takken van geneeskunst, eerlang zal zijn voltooid, en dat die commissie zich inzonderheid heeft onledig gehouden met het onderzoek der grondslagen, waarop, volgens haar oordeel, het onderwijs in de geneeskundige wetenschappen behoort te berusten;

Gelet op het nader rapport van onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 15den Januarij 1849, litt. D, 5de afdeeling,

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. Eene Staats-Commissie te benoemen, die belast wordt met de taak, om Ons te dienen van een uitvoerig en uitgewerkt verslag, aangaande den tegenwoordigen toestand en de gebreken van het hooger onderwijs in dit Rijk, met duidelijke aanwijzing en uiteenzetting der oorzaken, die tot laatstgemelde hebben aanleiding gegeven, en der middelen, die, behalve eene doelmatige wet op het hooger onderwijs zelf, zouden kunnen worden aangewend, om eene behoorlijke academische vorming en ontwikkeling der studerende jongelingschap te verzekeren;

2°. Die Staats-Commissie tevens te belasten, om, in verband tot hetgeen de commissie, benoemd bij Ons besluit van 25 Julij l. l., n°. 64, ten opzigte van het hooger onderwijs voor de geneeskunde zal voorstellen, een wets-ontwerp op het hooger onderwijs, vergezeld van eene daartoe betrekkelijke memorie van toelichting, zamen te stellen;

3°. te bepalen, dat die Staats-Commissie zal bestaan uit de navolgende heeren: mr. *D. J. van Ewijck van Oostbroek en tot de Bildt*, staatsraad, gouverneur van Noord-Holland, curator der hoogeschool te Leyden, voorzitter; mr. *J. K.* baron *van Goltstein*, lid van de Tweede-Kamer der Staten-generaal, curator der hoogeschool te Utrecht; mr. *A. J. Duijmaer van Twist*, lid van de Tweede-Kamer der Staten-generaal; mr. *F. de Greve*, raadsheer in den Hoogen-Raad, voormalig hoogleeraar te Franeker; *J. Bake*, hoogleeraar te Leyden; *R. van Rees*, hoogleeraar te Utrecht; dr. *P. Hofstede de Groot*, hoogleeraar te Groningen; mr. *J. de Wal*, hoogleeraar te Leyden, laatstelijk secretaris-generaal bij het departement van binnenl. zaken; dr. *G. Simons*, directeur van de kon. academie te Delft; mr. *C. W. Opzoomer*, buiteng. hoogl. te Utrecht;

4°. aan het laatstgenoemd lid dezer Staats-Commissie, mr. *C. W. Opzoomer*, tevens op te dragen de functien van secretaris bij dezelve;

5°. te bepalen, dat gemelde Staats-Commissie, die hare bijeenkomsten zal houden te Haarlem, van de uitkomsten harer werkzaamheden vóór 1 September 1849 aan ons verslag zal doen".

— Bij kon. besluit van 29 December, is, in verband met de bestaande noodzakelijkheid eener vermindering van staatsuitgaven, het getal van de inspecteurs der posterijen, te rekenen van den 1sten dezer, in plaats van *vier* op *drie* bepaald; zullende, als een gevolg daarvan, onder anderen, de provincie Zuid-Holland voortaan behooren tot het arrondissement van den inspecteur te Utrecht.

— Bij Zr. Ms. besluit van 13 Januarij zijn bij continuatie benoemd de volgende kanton-regters: *A. J. van der Locht*, te Grave; mr. *H. J. Swaving*, te Groenlo; mr. *L. H. W. Losecaat Vermeer*, te Terborg; mr. *W. Serrurier*, te Amsterdam kanton n° 3; mr. *A. P. Weggeman Guldemont*, te Sliedrecht; mr. *J. Gockinga*, te Zuidbroek; — en tot plaatsvervangende kanton-regters: *L. J. Sassen*, te 's Hertogenbosch; *H. Vrede Pzn.*, te Tilburg; mr. *G. A. de Meester*, te Harderwijk; *J. J. G. van Everdingen*, te Geldermalsen; *C. J. Merens*, te Medemblik; *D. Hartmans*, te Holwerd; mr. *G. Schot*, te Harlingen; *C. W. Eekhout*, te Oldenzaal; mr. *J. S. G. Koning*, te Winschoten.

— Sedert de laatst gedane bekendmaking (23 October j. l.) zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Z. M. verleende octrooijen: een octrooi in dato 6 April 1847, voor den tijd van tien jaren verleend aan *S. Carpmael*, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *A. S. Preston*, te Rotterdam, op de invoering van eene verbeterde wijze om gegoten metalen wielen voor spoorwagens en andere rijtuigen te fabriceren; — een octrooi in dato 17 April 1847, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van den 16den Februarij 1847, verleend aan *J. J. E. Barruel*, woonachtig te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij *A. G. Brade*, te 's Gravenhage, op de invoering van de uitvinding der bereiding en aanwending van verschillende zelfstandigheden als verwstoffen; — een octrooi in dato 16 Augustus 1847, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van den 2den December 1846, verleend G. baron *Seguier*, woonachtig te Parijs, domicilium gekozen hebbende als voren, op de invoering van verbeteringen in locomotieven.

'S GRAVENHAGE, 16 Januarij.

Z. M. heeft den heer mr. *J. M. de Kempenaer*, op het door hem gedaan verzoek, eervol ontslagen uit zijne betrekking van Rijks-advocaat te Arnhem, en in zijne plaats benoemd den heer mr. *J. U. de Kempenaer*, thans adjunct Rijks-advocaat aldaar.

— Morgen avond zal er bij Z. Exc. sir *Edward Cromwell Disbrowe*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Groot-Brittannie bij het nederl. Hof, een prachtig bal plaats hebben. De leden van het koninklijke Huis, het corps diplomatique, de ministers en vele aanzienlijken zijn uitgenoodigd, om daarbij tegenwoordig te zijn.

— De deelneming in het te houden armen-concert der 's Gravenhaagsche liedertafel *Caecilia*, onder de bescherming van Z. K. H. Prins *Frederik*, waartoe liedertafels van andere plaatsen zullen medewerken, neemt steeds toe. Onder de vele inteekenaren behooren al de leden der koninklijke familie.

HAARLEM, 15 Januarij.

Op de Waal is het ijs voor Nijmegen gisteren ochtend, en voor Tiel gisteren namiddag losgeraakt en doorgedreven. Op den Rijn voor Arnhem is dit gisteren namiddag gebeurd.

HAARLEM, 16 Januarij.

Volgens berigt uit Dordrecht van gisteren avond, was toen het ijs voor die stad drijvende, maar zat het lager nog vast. — Zondag avond was het ijs te Hardinxveld in beweging geweest, en had het zich bijna 10 ellen verplaatst, maar daarna was het weder gaan zitten. Het water was wassende, doch grootendeels door den vloed.

Eergisteren des voormiddags is ook het ijs in den IJssel voor Westervoort losgeraakt en afgedreven.

Nadat het ijs van den Rijn te Keulen was losgegaan, is in den nacht van den 12den en den 13den dezer het ijs van de Moezel daar voorbijgedreven. Den 14den was de rivier genoegzaam geheel zonder ijs. Men verwachtte spoedig het ijs van den Boven-Rijn. — Het water is den 14den des voormiddags te 2½ ure tot 12 v. 3 d. gestegen, maar daarna plotselings gedaald, zoodat het te 7 ure dien ochtend op 10 v. 9 d. stond.

Aan het verslag omtrent de verpleging der krankzinnigen in Nederland (zie ons voorlaatst nummer) ontleenen wij nog het volgende:

In 1842 is door de stellers van dit verslag (de heeren *Feith* en *Schroeder van der Kolk*), benoemd zijnde tot inspecteuren der krankzinnigen-gestichten, eene plaatselijke inspectie van al de gestichten in Nederland gedaan, en daarbij bevonden; dat het getal der gestichten opklom tot 32, en dat der daarin verpleegden tot 923. Met uitzondering van de gestichten te Utrecht, te Zutphen en te Deventer, welke laatsten toen reeds eenigzins verbeterd waren, bevond zich geen enkel, 't welk eenige aanspraak kon maken op doelmatigheid of geschiktheid om tot herstelling der ongelukkigen te dienen. „ Wij zullen hier niet uitweiden (dus leest men in het verslag) over de verschrikkelijke tooneelen van ellende, noch over de uit onkunde en bekrompenheid van middelen ontstane beklagenswaardige wijze van behandeling, door ons op vele plaatsen aangetroffen. Genoegzaam zij het, met een enkel woord te vermelden, dat wij onderscheiden krankzinnigen zagen, die zich naakt in morsig stroo, in eene verpestende atmospheer, onder een deken wentelden en bovendien niet zelden geketend waren; dat velen ongenoegzaam voedsel erlangden, en dat wij op vele plaatsen van vermenging van sekse en andere ijsselijkheden ooggetuigen waren."

Het was echter geene gemakkelijke zaak, in dezen ellendigen toestand eene geheele hervorming tot stand te brengen. 's Lands kas liet niet toe, iets tot oprigting van meerdere doelmatige gestichten bij te dragen. De in zoo grooten getale verspreide, zeer ondoelmatige en slecht ingerigte verblijfplaatsen, welke het eigendom der gemeenten of fundatien van particulieren waren, kon men niet eensklaps opheffen en sluiten, zonder alle gelegenheid tot plaatsing van verscheiden honderden krankzinnigen wegtenemen. — In de noodzakelijkheid van eene doelmatige regeling van het opnemen der krankzinnigen in gestichten is evenwel voorzien door de wet van 29 Mei 1841, welke onder anderen eene onderscheiding van alle gestichten in *geneeskundige gestichten* en in *bewaarplaatsen* heeft vastgesteld, en tevens aan de Regering de bevoegdheid heeft gegeven tot opheffing en sluiting der slecht ingerigte gestichten, en hierdoor van veel gewigt is geweest tot voorbereiding der zoo zeer noodzakelijke verbeteringen in de verpleging der ongelukkigen.

Het verslag behelst hierna eene opgaaf van de gestichten, zoo als dezelve, ten gevolge van de zoo even genoemde wet van 1841, zijn onderscheiden, opgeheven, of in stand gehouden, en van den toestand, waarin zij verkeeren. — De uitkomst van het naauwkeurige toezigt, waaraan *al* de gestichten thans van regeringswege onderworpen zijn, strekt tot voortdurende opwekking van naijver en bevordering eener algemeene verspreiding van het goede of voordeelige, hetwelk in enkele gestichten bijzonder wordt aangetroffen en door den vooruitgang der wetenschap wordt aangewezen. De vruchten der bemoeijenissen van de Regering en van den ijver der besturen van de onderscheidene gestichten hebben zich niet bepaald tot de verbetering der localen; ook in de geheele wijze van verpleging zijn algemeen zoo vele aanzienlijke verbeteringen daargesteld, dat zij ruime stof opleveren om zich daarover, om der menschheid wille, te verheugen. In het verslag worden deze verbeteringen in het breede opgegeven; zij betreffen de inrigting der verblijfplaatsen, de kleeding, ligging, zindelijkheid, verwarming, bezigheid, afleiding, verstrooijing, voeding der krankzinnigen, de geneeskundige zorg en de behandeling der krankzinnigheid als ziekte, enz., enz. Bij dit alles wordt ook opgemerkt, dat de in de meeste gestichten vroeger aanwezige onrust en dikwijls tot woede gestegen driften, niet zelden het gevolg van mishandeling en verkeerde behandeling, algemeen voor rust, bedaardheid, tevredenheid en orde hebben plaats gemaakt, zoodat het aantreffen van eenen razende, vooral onder hen, die reeds eenigen tijd aan de orde in het gesticht zijn gewend, thans in Nederland tot de vrij zeldzame uitzonderingen, en dan wel gewoonlijk voor korte oogenblikken, mag gerekend worden. — Vroeger was geen enkel der gestichten aan eenig toezigt of inspectie onderworpen; alle waren geheel aan de zorg van de eigen regenten, directeuren, opzigters of eigenaars overgelaten; op vele plaatsen kwamen de regenten nooit in aanraking met de krankzinnigen. Thans worden al de gestichten vier malen in het jaar bezocht door eenen officier van de regtbank, begeleid door een geneesheer, die lid der geneeskundige commissie is, en alle geneeskundige en tijdelijk daaronder gerangschikte gestichten eens in het jaar door twee inspecteuren, die voorts ook de bewaarplaatsen nu en dan bezoeken.

Bij al deze verbeteringen, heeft echter, gelijk in het verslag wordt erkend, het groote werk der verbetering en hervorming van de verpleging der krankzinnigen nog geenszins zijnen eindpaal bereikt. De tijdelijke en voorloopige toestand van eenige gestichten nadert deszelfs einde, waaruit nog verscheidene belangrijke verbeteringen moeten ontspruiten, en ook in de reeds tot geneeskundige verklaarde gestichten blijven nog gebreken over; maar hetgeen in den korten tijd van zeven jaren reeds geschied is, is allerbelangrijkst, en ofschoon dan ook de geneeskundige gestichten in Nederland door minder uitwendige praal, door minder ruimte van grond, bij vele der buitenlandsche vergeleken, ten achteren staan, zoo is daarentegen hier een voordeel verkregen, waarop zeer weinige landen in Europa zich kunnen beroemen, namelijk, dat door het oprigten van geneeskundige gestichten in verschillende provincien van ons vaderland, voor de behoeften van alle krankzinnigen is gezorgd, en gelegenheid is gegeven tot opneming van allen, die zich aanmelden. — Het verslag treedt voorts in eene beschouwing van den toestand der verpleging van de krankzinnigen in Engeland, Frankrijk, Duitschland, Belgie, waarbij hetgeen in Nederland bestaat zeer gunstig afsteekt; — en besluit dit algemeene geschiedkundige overzigt met de opmerking „ dat Nederland zich waarlijk wel verheugen mag over en roem dragen op de vruchten, welke de wet van 1841 heeft voortgebragt, ten gevolge waarvan de mensch weder in het diepe ongeluk is erkend en geëerbiedigd, en voor de smartelijkste wond in de menschelijke maatschappij, over geheel Nederland, de gelegenheid tot hulp of verzachtenden balsem is geopend."

— Twee inwoners van Dordrecht, de heer *B. Commers*, oud 87 jaren, en zijne echtgenoot *S. Schorteldoek*, oud 92 jaren, hebben verleden zaturdag het zeldzame voorregt genoten van hunne 65jarige echtvereeniging te vieren.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 16 Januarij. Den 15den dezer is in Texel niets binnengekomen, gisteren nog Petersen van Alicante; niets uitgezeild; de wind w. n. w. en w.

Door kapt. Welger, van Batavia in Texel binnen, is 5 Dec. op 6° 7′ n. b. en 21° 51′ w. l. gepraaid het schip *Zuid-Holland*, kapt. Lindeman, van Rotterdam naar Batavia.

Te IJstadt is voor den 5den dezer met schade binnengeloopen het schip *Sophia Augusta*, kapt. Prahm, van Amsterdam naar Stokholm.

Den 8sten dezer was op de hoogte van Dungeness het schip *Emma und Louise*, kapt. Haesloop, van Batavia naar Amsterdam.

Den 4den Dec. is gepraaid het schip *Margaretha Ida*, kapt. Kramer, van Rotterdam naar Batavia.

Te Bordeaux zijn aangekomen Zwaal van Croonstad, W. Pik van Dantzig en Wegener van Christiansand. Te Nantes de Vrede van Amsterdam, van der Wiel en Postema, beide van Rotterdam. Te Brest Kölle van Stettin. Te Rouen Hagedoorn van Koningsbergen. Te St. Valery van der Zwan van Rotterdam.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 16 *Januarij*.

	pct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	49¼	à	¾	49 9/16
〃 〃 〃	3	59	〃	¼	59⅛
〃 〃 〃 resc.	3		〃		
〃 〃 〃	4	76	〃	½	76 3/16
〃 Oost. Ind. Leen.	4		〃		
〃 Am. Synd.	3½	76	〃	½	76¼
〃 Handelmaatsch.	4½		〃		
〃 Holl. Spoorw.			〃		
〃 Rijn 〃	4½		〃		
〃 Aand. Haarl. Meer	5		〃		
ENGELAND. Geconś.	3		〃		
FRANKRIJK. Inschr. grootb.	3		〃		
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	101	〃	½	101¼
〃 〃 〃 1828/29	5	100¾	〃	101¼	101
〃 〃 Amst. 1831	5	89¾	〃	90	89⅞
〃 leen. 1840	4	80¾	〃	81	80⅞
〃 inschr. *Stieglitz*	4	80½	〃	81	80¾
〃 〃 grootb.	6	59¾	〃	60¼	60
〃 Certific.	6	61[illegible]	〃	½	
〃 Neg. Hamburg	5	94	〃	½	94½
POLEN. Aand. 1829 *f* 300:—			〃		
〃 〃 1835 〃 500:—			〃		
〃 Oblig.	4		〃		
PORTUGAL. Neg. Londen	3	26¾	〃	27¼	
〃 〃 〃	4	27½	〃	28¼	27 11/16
〃 Binnenl.	5		〃		
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	10¾	〃	11½	11 5/16
〃 〃 onbep. St.	5	10½	〃	11½	
〃 Coupons		7¼	〃	8¼	
〃 Neg. Londen 1842	3	30	〃	¼	30⅛
〃 Binnenl. Schuld	3	20	〃	½	20¼
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5		〃		
〃 〃 〃 〃	4	66¼	〃	67	66⅝
〃 Metal.	5	73½	〃	74	73¾
〃 〃 Neg. Lond.	5		〃		
〃 〃	2½	39	〃	½	39¼
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1¼	16½	〃	¾	16⅝
VENEZUELA. Neg. Londen	2	20¼	〃	¾	20½
MEXICO. Neg. Londen	5	25½	〃	26	25¾
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5	84¾	〃	85½	85
Geld op Beleening		2½	〃		
dito op Prolongatie		2½	〃		

Belgie neg. 80 mill. 42 1/16; dito bij *Rothschildt* 42 3/16. Americ. Bank-actien bij *Hope* 4 1/16. Spanje passive 5⅝; dito oblig. uitgest. schuld 3⅛. Griekenland neg. Londen 3½ à 4. Brazilie neg. 1824, 79½. Peru 35⅛.

De binnenl. fondsen waren heden over 't algemeen vaster; 4½ pc. hypoth. Holl. spoorweg 90. *Buitenl. fondsen over 't geheel mede williger. Spanjaarden en spaansche coupons, op de hooger afkomende coursen, gezocht en williger. Belgen en Portugezen iets hooger. Russen en Metallieken prijshoudende. Brazilie omtrent* 1 *pc. hooger. Mexicanen williger. Ecuador* 2⅝. *Uitgestelde Venezuela* 6½, 7.

LONDEN, 13 Januarij. Cons. 89½. De 4 pc. Ned. 77. Brazilie 75½. N. Gren. 16. Mexico 26. Ardoins 15; Passive 3½; de 3 pc. Spaansche 28. De 3 pc. Portug. 25¾; dito 4 pc. 26⅝. Equador 3¼.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 15 Januarij. Granen met weinig handel. Alleen verkocht van *tarwe:* 160 p. Hoogl. Kleefsche *f* 270; 157 p. n. Bovenl. *f* 240 bij uitslijting. — En van *rogge:* in publ. veiling, 123, 124 p. (Amsterd. schaal) meer of min beschadigde Stettiner *f* 134, *f* 135, *f* 136, *f* 137. — Overige artikelen zonder handel.

*** Getrouwd:

L. C. BEHR,

gewezen 1e Luitenant bij de voormalige 7e Afdeeling Inf., en

A. O. NIZET.

VERVIERS (*België*), den 9den Januarij 1849.

Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoote, *S. S. A. WUNDER*, beviel heden voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. W. VAN WETERING.

WEHL, den 11den Januarij 1849.

*** Heden beviel van eene DOCHTER mijne geliefde Echtgenoot, *WILLEMINA ELISABETH DE RANITZ*. E. J. THOM. à THUESSINK VAN DER HOOP.

GRONINGEN, 12 Januarij 1849.

, Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *A. J. SCHALIJ*, veelgeliefde Echtgenoote van J. A. MEEVERS.
LEERDAM, 12 Januarij 1849.

, Heden beviel van een' ZOON Vrouwe *J. M. GORDON*, Wed. *J. L. VAN LIDTH DE JEUDE*.
TIEL, 12 Januarij 1849.

, GORINCHEM, 13 Januarij 1849. Heden beviel zeer voorspoedig van een' ZOON *PHILIPPINA VRIEZEKOLK*, Echtgenoot van H. WILLEMSTIJN.
Eenige kennisgeving.

, Bevallen van eene DOCHTER *A. ZEIJLEMAKER*, veelgeliefde Echtgenoote van
HELDER, Cs. MEIJERS.
13 Januarij 1849.

, Mijne geliefde Echtgenoot, *JOHANNA SOPHIA NUMAN*, beviel heden voorspoedig van een' welgeschapen ZOON. A. S. RUEB.
UTRECHT, 13 Januarij 1849.

, DORDRECHT, 14 Januarij 1849. Heden beviel van eene DOCHTER *A. ROODENBURG*, geliefde Echtgenoot van Mr. C. A. VRIESENDORP.
Eenige kennisgeving.

, Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON Vrouwe *FREDERIKA WILHELMINA CROMMELIN*, hartelijk geliefde Echtgenoote van
AMSTERDAM, R. CROMMELIN.
14 Januarij 1849. Eenige kennisgeving.

, Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER *J. H. VAN HENGELAAR*, *KAMPS*.
ASSENDELFT, den 14den Januarij 1849.
Eenige kennisgeving.

, Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *A. J. C. BAKELS*, Echtgenoote van
OVERVEEN, F. LUCAS.
14 Januarij 1849.

, HOORN, 9 Januarij 1849. Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, W. TASMAN, in leven Notaris en Lid van den Raad dezer Stad, in den ouderdom van vier en veertig jaren, mij nalatende zes Kinderen.
J. EINDHOVEN,
Wed. *W. Tasman.*

, GRONINGEN, 10 Januarij 1849. Heden overleed, tot diepe smart harer zeven Kinderen, waarvan meer dan een de zwaarte van zijn verlies nog niet kan beseffen, L. Q. M. WICHERS, Weduwe van den Wel-Ed. Z.-Gel. Heer *A. Schneither*, in leven Rector der Lat. Scholen alhier, in den ouderdom van bijna 42 jaren.
Eenige en algemeene kennisgeving.

, Heden overleed, in den hoogen ouderdom van bijna 84 jaren, mijn hooggeschatte Echtgenoot, JAN KOPS, Emeritus Hoogleeraar in de Wis- en Natuurkunde aan de Hoogeschool te Utrecht, Directeur van het Kabinet van Landbouwwerktuigen, Lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen en Kunsten en van vele binnen- als buitenlandsche Genootschappen, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, enz. enz.

Ik betreur en mis in hem, met zijne Kinderen en Klein-Kinderen, den getrouwsten leidsman op ons levenspad, maar zijn christelijk leven en sterven doet ons weemoedig staren naar die plaatse, waar ook voor hem de eeuwige rust zal zijn. Weduwe J. KOPS,
UTRECHT, H. BILJOUW.
10 Januarij 1849. Eenige kennisgeving.

, Overleden te BROEK IN WATERLAND, den 11den Januarij 1849, des middags ten 12 uur, de Wel-Edel-Achtbare Heer CORNELIS KOKER, in leven Burgemeester der Gemeente Broek in Waterland, Zuiderwoude en Uitdam, en Lid der Provinciale Staten van Noord-Holland, in den ouderdom van 52 jaren.
Eenige kennisgeving.

, Heden morgen, ten acht ure, overleed, na eene ongesteldheid van 14 dagen, tot mijne bittere smart, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer D. SPAARMAN, Heelmeester in deze Gemeente, den ouderdom van even 60 jaren bereikt hebbende. Slechts vier jaren mogt ik met hem door den genoegelijksten Echt verbonden zijn. Hoe zwaar deze slag mij, mijn Zoontje en zijne Dochter uit een vorig Huwelijk treft, kunnen zij beseffen, die mijne zorgvolle omstandigheid kennen.
WIERINGERWAARD, M. HELLINGMAN,
11 Januarij 1849. Wed. *D. Spaarman.*

, Heden overleed, na een langdurig, doch geduldig lijden, tot droefheid van ons, zijne Broeders, Zusters en verdere Betrekkingen, onze hartelijk geliefde oudste Zoon, MEINDERT, in den bloeijenden leeftijd van 24 jaren.

Om onze droefheid niet te vermeerderen, verzoeken wij deelnemende Vrienden ons van Condoleantie-Brieven te verschoonen. C. BOELHOUWER.
ANKEVEEN, K. BOELHOUWER,
12 Januarij 1849. geb. TEN BRINK.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, tot mijne diepe droefheid, aan de gevolgen eener langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van circa 36 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, C. J. A. VERBRUG, in leven Gezagvoerder van het Fregatschip *Yssel.* Wed. C. M. VERBRUG,
ROTTERDAM, geb. WIEDEMAN.
12 Januarij 1849.

, Op den 10den Januarij 1849 is te *Beek*, in de Provincie Gelderland, overleden de Wel-Edele Heer ISAAK ELIAS OUDEMANS, den ouderdom van bijna 83 jaren bereikt hebbende. *De Executeuren van het Testament*,
ROTTERDAM, HERM. BLOM.
12 Januarij 1849. H. A. VAN OVERZEE.

, Heden overleed alhier mijne geliefde Zuster, Mejufvrouw SUSANNA WILLEMSE, in den ouderdom van ruim vier en zeventig jaren.
UTRECHT, Wed. FRÖICHEN,
12 Januarij 1849. WILLEMSE.

, Tot diepe droefheid van zijne Kinderen en Behuwd-Kinderen overleed heden, na een werkzaam en nuttig leven, in den ouderdom van ruim 73 jaren, de Wel-Edele-Gestrenge Heer HERMAN BECKING, Notaris en Oud-Burgemeester alhier.
ZELHEM, den 13den Januarij 1849.

, Heden overleed, na eene langdurige ziekte, mijn waardige Echtgenoot, de Wel-Eerwaardige Zeer-Geleerde Heer WILLEM NICOLAAS MUNTING, in den ouderdom van ruim 63 jaren. Na veertigjarigen Evangeliedienst, welke hij achtereenvolgens in de Gemeenten *Eemnes-Binnen*, *Bodegraven*, *Wageningen*, *Hoorn* en laatstelijk alhier, met naauwgezetten ijver en gemoedelijke trouw heeft waargenomen, was hem sedert het begin dezer maand een eervol emeritaat toegekend. Maar God heeft hem nu tot die ruste doen ingaan, waarnaar in den laatsten tijd zijn eenig verlangen zich uitstrekte.
LEYDEN, Wed. W. N. MUNTING,
13 Januarij 1849. geb. DE JONG.
Mede namens de Kinderen des Overledenen.
Eenige, algemeene kennisgeving.

, Tot mijne bittere droefheid overleed heden, aan de gevolgen eener slijmberoerte, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer JACOB JOSIAS LIEVELOO, in den ouderdom van bijna 46 jaren.

Wat ik, met zijnen Zoon uit vroeger Huwelijk, aan hem verlies, zal ieder gevoelen, die den overledene in zijne waarde heeft leeren kennen. S. A. HOLST,
ZAANDAM, Wed. *J. J. Lieveloo.*
12 Januarij 1849. Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, in ruim 64jarigen ouderdom, onze waarde Vader en Behuwd-Vader, de Wel-Edele Heer G. E. HAARSMA, Med. Doctor.
M. J. T. HAARSMA.
A. HAARSMA, GROENENBERG.
C. VAN BARNEVELD.
J. H. A. VAN BARNEVELD, HAARSMA.
ARNHEM, 13 Januarij 1849.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed mijn waarde Echtgenoot, de Wel-Ed.-Gestr. Heer J. P. ROEMER, gepensioneerd Kolonel Militie-Commissaris, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, enz. J. M. VERLOREN,
SOETERWOUDE, Wed. *J. P. Roemer.*
den 13den Januarij 1849. Eenige kennisgeving.

, Heden overleed Mevr. de Wed. E. D. AUGIER, geb. HARMSEN, in den ouderdom van 63 jaren.
VLIET EN CINGELZICHT, onder *Soeterwoude*,
12 Januarij 1849.

, In AMSTERDAM is op den 13den Januarij 1849, in den ouderdom van ruim 46 jaren, overleden de Wel-Edel-Geboren Heer WILLEM HENDRIK VAN HOORN.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed alhier Vrouwe SARA JACOBA PETRONELLA VAN WAGENINGEN, geboren NOËLS, in den ouderdom van bijna 49 jaren.
DORDRECHT, 14 Januarij 1849.
Eenige kennisgeving.

, Heden ontsliep onze eenige Lieveling, WILLEM NICOLAAS ANTONIE, ruim twintig maanden oud.
LEYDEN, W. WOLTERS.
14 Januarij 1849. A. WOLTERS — DE GRAAFF.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, in den ouderdom van 32 jaren, tot mijne diepe droefheid, mijn innig geliefde Echtgenoot, DERK RUDOLF BISDOM, 2de Luitenant bij het 1ste Regiment Dragonders, mij, na eene hoogst gelukkige Echtvereeniging van 7 jaren, twee Kinderen nalatende, te jong om dit zware verlies te beseffen.
LEYDEN, P. HANEGRAAFF,
12 Januarij 1849. Wed. *Bisdom.*
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, aan gedurige verzwakking, in den ouderdom van 75 jaren en negen maanden, de Wel-Edele Zeer-Gel. Heer Medicinæ Doctor MARTINUS DINGEMANS, geliefde Echtgenoot van
'sGRAVENHAGE, A. J. VAN EEUSOM,
15 Januarij 1849. Wed. *M. Dingemans.*
Eenige kennisgeving.

, In de nabijheid eener groote Stad wordt in een Instituut, waar men zich tot een klein getal Kostleerlingen bepaalt, tegen April eerstkomende gevraagd: Een SECONDANT van de Protestantsche Godsdienst, gewoon met jonge Lieden uit den beschaafden stand om te gaan, wel ervaren in de *Wiskunde* en hierin eenigen tijd grondig onderwijs gegeven hebbende. Het Honorarium is *f* 400 à *f* 500 's jaars, benevens Inwoning, Tafel, Bewasschen, enz. Reflecterenden, goede bewijsstukken kunnende overleggen, worden verzocht zich met *gefrankeerde* Brieven, onder Letter O., te adresseren aan de ERVEN THIERRY en MENSING, Boekhandelaars te 's Gravenhage.

, Een JONG MENSCH van fatsoenlijken Huize, van de Prot. Godsdienst, welke sedert drie jaren op een Notaris-Kantoor werkzaam is, eene goede hand schrijvende en van de beste getuigschriften voorzien, biedt zich aan, tegen Kost, Inwoning en een klein Salaris, bij een' Notaris, Ontvanger, of iemand die hij in het schrijfwerk behulpzaam kan zijn. *Franco* Brieven, onder Letter A, bij den Boekhandelaar L. VEERMAN, te Heusden.

, Zoo spoedig mogelijk, of met Maart e. k., wordt in eene Apotheek gevraagd: IEMAND het Recepteren kundig. Adres in *persoon*, of met *franco* Brieven, Lett. A., bij de Boekhandelaars de Wed. E. SWIDDE en ZOON, te Hoorn.

, Eene fatsoenlijke JUFVROUW, Ned. Gereformeerd, van middelbaren leeftijd, gezond en vlug, bedreven in alle vrouwelijke bezigheden, zag zich gaarne spoedig geplaatst als Huishoudster, Verzorgster van Kinderen, of ter gezelschap of oppassing van eene Dame, enz., in welke betrekkingen zij gedurende eenige jaren met lof werkzaam was en daarvan voldoende bewijzen bezit. Hiertoe genegen gelieve men zich te adresseren met *franco* Brieven, bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem, onder de Letter A.

, Eene fatsoenlijke JUFVROUW, van middelbaren leeftijd, van de Protestantsche Godsdienst, de Hollandsche en Fransche Talen sprekende, door sterfgeval buiten betrekking zijnde geraakt, als Jufvrouw van Gezelschap, biedt zich, op zeer aannemelijke voorwaarden, als zoodanig, of als Huishoudster aan. Adres met *franco* Brieven, onder Letters H. B., bij J. GILTAY, Boekhandelaar te Dordrecht.

, Met primo Februarij wordt gevraagd: Een BURGER MEISJE of WEDUWE, zonder Kinderen ten haren laste, van de R. C. Godsdienst, tusschen de 30 en 40 jaren oud, goed kunnende Naaijen en in staat om eene Burger Huishouding te besturen. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. M., bij den Boekhandelaar J. SCHUITEMAKER, te Purmerende.

, *De malheureuses circonstances obligent une INSTITUTRICE, de bonne famille hollandaise, à chercher à se replacer au plus vite, au milieu d'un ménage* respectable. *Aux capacités requises elle joint l'expérience de plusieurs années; est membre de l'église wallonne, en état de fournir des témoignages honorables et d'en référer à des amis solides. On est prié de s'adresser au Libraire HÖVEKER, à Amsterdam, sous l'initiale X., par lettres affranchies.*

, AANBESTEDING.

Op Maandag den 29sten Januarij 1849, des voormiddags ten 12 ure, zullen Kerkvoogden der Hervormde Gemeente te Tricht, onder nadere approbatie van het Provinciaal Collegie van Toezigt over de Kerkelijke Administratie der Hervormden in Gelderland, in het openbaar aanbesteden:

Het AFBREKEN van een HUIS en het BOUWEN van eene nieuwe PASTORIE, met de leverantie van alle benoodigde materialen, aldaar.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod. De Bestekken zullen acht dagen voor de Besteding ter lezing worden gelegd: te Tiel, bij *J. L. Roesink;* te Bommel, bij *G. van Driel;* te Kuilenburg, bij *J. Mol*, aan het Veerhuis, en te Tricht, bij *H. den Duitscher.* Nadere informatiën zijn te bekomen bij HH. Kerkvoogden voornoemd en bij den Heer Opzigter, VAN ZALINGEN, te Buurmalsen.

, DEPOT VAN WEENER POETS-POEDER, gevestigd te Utrecht, bij G. BRINK 'T HOOFT, Droogist, op de Oudegracht, bij de Gaarnbrug. Dit Poeder is geschikt om alle Metalen, binnen zeer korten tijd, den schoonsten glans te doen verkrijgen. Wordt afgeleverd bij Pakjes, waarop het gebruik vermeld staat. Prijs 25 Cents.

, **BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ ARCHIMEDES, TE DELFT,**
voor **FABRIEKEN**, **TRAFIEKEN**, **MOLENS** en daartoe behoorende **PAKHUIZEN**, **MAGAZIJNEN**, **GEBOUWEN** en **GOEDEREN**, onder het Bestuur van nader te benoemen **KOMMISSARISSEN** uit de Deelnemers en den Heer **J. C. PERK**, te *Delft*, als DIRECTEUR. Aanvragen om het **PLAN** en **REGLEMENT** der **MAATSCHAPPIJ** ('t welk *franco* per Post onder Kruisband zal worden toegezonden), alsmede om **AGENTSCHAPPEN** (waartoe bij voorkeur Fabriekanten zullen in aanmerking komen), met *vrachtvrije* Brieven te adresseren aan den DIRECTEUR voornoemd.

, Bij Vonnis, op den 10den Januarij 1800 negen en veertig, door de Arrondissements-Regtbank te Hoorn, op verzoek van WILLEM VAN EIJKEN, van beroep Landman, en zijne Echtgenoote, JANNETJE, zich ook wel schrijvende JANTJE RUS, zonder beroep, beide wonende in de Beemster, laatstgenoemde thans haar verblijf houdende te Purmerend, gewezen, behoorlijk geregistreerd, is tusschen dezelve Echtelieden, WILLEM VAN EIJKEN en JANNETJE RUS, de scheiding van Tafel en Bed uitgesproken.
Hoorn, Voor Extract,
15 *Januarij* 1849. A. J. FABER, Procureur.

, Met primo Februarij 1849 wordt in eene *Apotheek* te Rotterdam gevraagd: Een BEDIENDE, voorzien van de noodige getuigschriften wegens bekwaamheid en gedrag. Adres met *gefrankeerde* Brieven, onder Letter Z., bij den Boekhandelaar CORNELIS ARRENBERG, op de Noordblaak te Rotterdam.

, Men verlangt zoo spoedig mogelijk te HUUR, in Haarlem: Eene GEMEUBILEERDE KAMER. Verzoeke opgave, met vermelding van prijs, per Brief, onder Letter K., aan de Boekhandelaars J. B. VAN LOGHEM EN ZOON, aldaar.

, TE HUUR:

Eene BROODBAKKERIJ, met daarbij zijnde GEREEDSCHAPPEN en grooten TUIN, staande te Gouderak. Te bevragen bij W. DE JONG, aldaar, of bij J. A. VAN DE WERVE, te Waddinxveen. Brieven *franco.*

, UIT DE HAND TE KOOP: Een WOONHUIS, TUIN, ERVE en BOOMGAARD, staande en gelegen te Ween, Arrondissement 's Bosch, uitzigt hebbende op de Rivier de Maas, waarin het bedrijf van *Huisschilder* wordt uitgeoefend, met een Huisorgel, zich daarin bevindende. Te bevragen bij den Notaris JISKOOT, te Ween. Brieven *franco.*

⁂ Tegen primo Februarij wordt verlangd, in de omstreken van 's Hage of Leyden: Eene gelegenheid tot KOST en INWONING, à *f* 16 per maand, voor een Heer die aan zwakke Zielsvermogens lijdende is. Adres *franco*, onder Lett. K., aan den Kantoor-Boekwinkel en Steendrukkerij van H. J. VAN BOOGERIJEN, te Rotterdam.

⁂ Te HUUR, met 1 Mei aanstaande: Den HUIZE *ZUILESTIJN*, met deszelfs Tuinen, Stalling, Koetshuis en Tuinmanswoning, enz., gelegen in de nabijheid van Amerongen en Leersum, aan den Straatweg van Utrecht naar Arnhem en in de nabijheid van het Station Maarsbergen. Te bevragen, met *franco* Brieven, aan den Rentm[r]., GT. DE RIDDER, te Amerongen; kunnende genoemd Kasteel elken Dingsdag, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure, bezigtigd worden.

⁂ Te HUUR, tegen den 1[sten] Mei aanstaande: Een welgelegen HUIS en ERF, met grooten TUIN, staande in het Dorp Olst, onmiddelijk aan den Straatweg van Zwolle op Deventer, met annexe ruime Smederij, Hoefstal, enz., waarin sedert verscheidene jaren wordt uitgeoefend de Affaire van *Kagchelsmid*, *Hoefsmid*, *Geweermaker*, *enz.*, en waarbij tevens, tegen billijken prijs, kunnen overgenomen worden de Smidsgereedschappen, Draaibanken, Schaafbank om IJzer te schaven, Boor-Machine, Druk-Machines voor doorwerkte Kagchelranden, Slijp-Machine, enz.

Nadere informatiën te bekomen bij M[r]. G. A. YSSEL DE SCHEPPER, Notaris te Olst.

⁂ Een HUIS TE HUUR, geschikt voor eene fatsoenlijke Familie, op een Dorp in Noord-Brabant, niet ver van een' der groote Straatwegen van deze Provincie, in eene aangename en gezonde landstreek, geschikt tot Wandeling en Jagtvermaak; eene Schuur, ook geschikt tot Paardenstal, Tuin, Boomgaard en Wandelbosch. Op de Plaats zelve is ook eene Protestantsche Kerk en eene goede Nederduitsche en Fransche School. Het kan bekomen worden den 1[sten] Mei aanstaande. Te bevragen onder de Letters G. K., met *vrachtvrije* Brieven, bij de Boekhandelaars BROESE & COMP., te Breda.

⁂ In Elburg, Provincie Gelderland, alwaar 2 bijzonder gunstig gerenomeerde Opvoedings-Instituten, voor beider Kunne, gevestigd zijn, biedt zich, tegen primo Mei aanstaande, gelegenheid aan een zeer logeabel HUIS, bevattende zes, zoo Boven- als Beneden-Kamers, meest alle behangen en van Stookplaatsen voorzien, afzonderlijk afgeslotene Zolders over het geheele Huis, goede Kelder, groote, fraaije, annexe Tuin met exquise Wijngaard en verdere gemakken, in HUUR of in KOOP te kunnen erlangen. Hierop reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder Letters V. D., aan het Postkantoor te Elburg.

⁂ Te HUUR of te KOOP: Een BUITENVERBLIJF, groot zes Kamers, Dienstbodenkamers, Keuken, Kelder, Zolder, Koetshuis, Stalling, Plantsoen en Tuin; te aanvaarden 1 Mei.

Te HUUR: Een OPTREK, groot drie Kamers, Dienstbodenkamer, Keuken, Kelder, Zolder, enz.; te zamen gelegen te Leersum, bij Amerongen, Provincie Utrecht, nabij den Rijnspoorweg. Te bevragen, *franco*, bij C. VERSTEEGH, aldaar.

⁂ In de nabijheid van Amsterdam biedt zich eene gunstige gelegenheid aan, voor een' Med. Doctor, ter overneming eener GENEESKUNDIGE ZAAK, die sedert onheugelijke jaren een goed bestaan heeft opgeleverd. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters B. E., bij den Boekhandelaar C. G. VAN DER POST, te Amsterdam.

⁂ Ten gevolge van overlijden wordt in eene der *Geldersche* Steden ter overneming aangeboden: Een WIJNHANDEL, gedurende eenige jaren uitgeoefend en een fatsoenlijk bestaan opleverende. Die hiertoe moggen genegen zijn gelieven zich met *franco* Brieven, onder Letter P., te adresseren aan den Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem.

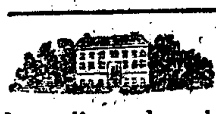

OPENBARE VERKOOPING.

Op Vrijdag den 26[sten] Januarij a. s., bij inzetting, en Vrijdag den 2[den] Februarij e. k., bij toewijzing, telkens des voormiddags om elf ure, zal binnen Barneveld in het openbaar worden verkocht:

Het alom bekende LOGEMENT en UITSPANNING genaamd *DE HOLEVOET*, staande en gelegen te Scherpenzeel, onder de Gemeente Woudenberg, bestaande in een bijna geheel nieuw gebouwd Huis, Inrijschuur, Stalling voor honderd koppel Paarden, annexe Daggelders-Woning en verdere Getimmerten, te zamen groot 12 Roeden en 30 Ellen, verhuurd aan *Karel Altsohn*, tot 1°. Mei 1851, voor *f* 450 's jaars en daar te boven voldoening van alle Lasten.

Breeder bij Biljetten omschreven en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN DEN HAM, te Lunteren, alsmede bij den Heer H. VAN DEN HAM, te Barneveld. Brieven *franco*.

⁂ Men is voornemens tegen 15 Maart aanstaande, in eene der volkrijkste Dorpen in Zuid-Holland, publiek te verkoopen: Eene welbeklante GRUTTERIJ, met TOEBEHOOREN, benevens PAARDEN, WAGEN, ENZ.; verder HUIS, TUIN, SCHUUR, ENZ., ENZ. Inmiddels ook *Uit de Hand te Koop.* Te bevragen met *franco* Brieven, Letter M., bij den Boekverkooper F. BOEKEE, te Dordrecht.

⁂ **LEESGEZELSCHAPPEN.**

Door F. BOEKEE, Boekhandelaar te Dordrecht, is uitgegeven:

IS HIJ SCHULDIG? Eene Bijdrage tot de Geschiedenis der *Lijfstraffelijke Regtepleging*, door den Schrijver van de *Minderbroeder*, enz. enz. Een Deel compleet, met gelith. Titel en Vignet. Prijs . . . . . *f* 1,60.

E. GONZALES. OTTO VAN LIPPE. Geschiedkundig Verhaal uit de *Middeneeuwen*. Uit het Fransch. Een Deel compleet, met gelith. Titel en Vignet. . . . . *f* 2,90.

⁂ VOOR SLECHTS *f* 12, IN PLAATS VAN *f* 86,40:

G. VAN LAAR. **MAGAZIJN VAN TUINSIERADEN**, of verzameling van alle Modellen van Aanleg en Sieraden van groote en kleine Lusthoven en Tuinen, die met weinig kosten te maken zijn, waarin 192, in groot kwarto, fraaije gekleurde Koperen Platen. Gebonden in keurig half Engelsche Band.

Van dit Werk zijn nog enkelde Exemplaren te bekomen bij **JOH. NOMAN en ZOON**, te Zalt-Bommel.

⁂ VOOR *f* 5,50, IN PLAATS VAN *f* 28,00:

Het fraaije STUDIE-PRENTWERK van Wijlen *J. E. MARCUS*,

Lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut en Directeur voor de Graveerkunst bij de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten, te Amsterdam.

Dit **WERK** bestaat uit **105** fraaije **GEGRAVEERDE PRENTEN**, in Folio, liggende in nette Portefeuille met Verguldén Rugtitel, waaronder verscheidene PORTRETTEN van GELEERDEN, KUNSTENAARS en KUNSTLIEFHEBBERS; voorts eene menigte, naar het leven geteekende MANS- en VROUWEN-STANDEN, STUDIE-HOOFDEN en schilderachtige LANDSCHAPPEN, benevens gegraveerden TITEL; met **PORTRET** en **LEVENSBESCHRIJVING** van den **AUTEUR**.

Als **PRENTWERK** kan deze Verzameling onder de beste Kunstwerken van lateren tijd gerangschikt worden; het bezit bovendien eene rijke bron van Studie voor elken BEOEFENAAR en LIEFHEBBER der TEEKENKUNST, daar het hun bijzonder dienstig kan zijn in het met Beeldjes stofferen hunner eigene Teekeningen.

Verder zij hier alleen nog aangemerkt, dat de primitieve prijs van opgemeld Werk ***f* 63,60** was, die later tot op ***f* 28** is verminderd.

De aflevering geschiedt, op *franco* aanvraag en à *contant*, door **J. H. VAN DER BEEK**, Boekhandelaar, Achterburgwal, bij de Stilsteeg, te Amsterdam.

⁂ De Boekhandelaars VAN DER MEER & VERBRUGGEN, te Rotterdam, hebben uitgegeven en alom verzonden:

OUDEJAARSAVOND

1848.

Leerrede over Openb. XXI: 6,

DOOR

J. J. VAN OOSTERZEE.

Ten voordeele van de DIACONIE der Nederd. Hervormde Gemeente te Rotterdam. Prijs 50 Cents.

⁂ Door de Boekhandelaren de ERVEN DOORMAN, te 's Gravenhage, is uitgegeven en verzonden:

DE STAATS-FINANCIEN.

Beschouwingen over haar beheer en hare verantwoording, door H. L. FIEVEZ, Referendaris bij de Algemeene Rekenkamer. . . . . *f* 1,00.

MOET NEDERLANDSCH OOST-INDIË in N. O. I. autocratisch of constitutioneel geregeerd worden? — door den Generaal-Majoor A. V. MICHIELS, Civiel en Militair Gouverneur ter Westkust van Sumatra. (Per Overland-Mail uit Nederlandsch Indië ontvangen.) *f* 0,30.

SCHETS VAN EENE VEREENVOUDIGDE EN MINKOSTBARE INRIGTING VAN ONS OORLOGSWEZEN. . . . . *f* 0,50.

FRANCE, ITALIE, ALLEMAGNE, PAYS-BAS. *f* 0,25.

⁂ De Boekh. C. CAMPAGNE, te Tiel, heeft heden uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

Dr. N U M A N,

Kan het Vleesch van Dieren, bij welke het *Rattekruid*, uitwendig of inwendig, als Geneesmiddel is aangewend, veilig door den Mensch als Voedsel worden gebruikt? Prijs 30 Cents.

☞ In de *Staats-Courant* is, van wege het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, dit belangrijk Geschrift aan alle belanghebbenden aanbevolen en de aandacht der Provinciale, Stedelijke en Plaatselijke Geneeskundige Autoriteiten op hetzelve gevestigd.

⁂ Door G. B. VAN GOOR, te Gouda, is voor **25 Cents** alom verkrijgbaar gesteld:

WEINIGE, MAAR BELANGRIJKE WOORDEN OVER DE CHOLERA, OF

AZIATISCHE BRAAKLOOP,

TEN GIDS VOOR HEN, DIE DE DADELIJKE HULP VAN EEN' GENEESHEER MOETEN ONTBEREN.

Eenvoudig, doch *zaakrijk* geschreven, zullen deze Woorden voorzeker welkom zijn aan allen, die zich met den juisten aard der thans heerschende Ziekte willen bekend maken. Eer *geruststellend* dan onnutte *vrees aanjagend*, geven ze Levensregelen en Middelen aan de hand, om bij de eerste verschijnsels te volgen, tegen de verheffing en uitbreiding der Ziekte.

⁂ Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, wordt met succes gedebiteerd:

I. **SCHETSEN**

UIT DE

PASTORY TE MASTLAND.

Ernst en Luim uit het Leven van den *Nederlandschen Dorpsleeraar.*

VIERDE, GOEDKOOPE DRUK,

met nog twee Schetsen vermeerderd. Prijs *f* 1,50.

II. DOCTOR ROVIUS,

In en buiten Praktijk, onder Gezonden en Kranken. Tooneelen

UIT HET LEVEN VAN DEN GENEESHEER ten platten lande,

naar eene veeljarige ondervinding geschetst.

Met 4 Platen, uitmakende 8 Vignetten. Een Deel compleet. Prijs *f* 3,25.

III. DE VERTELLER.

Vrolijk Onderhoud in Gezelschap en bij den Winterhaard.

Oorspronkelijk Nederlandsch,

Met Vignet. Prijs *f* 2,40.

Voor **LEESGEZELSCHAPPEN** zijn deze Werken **zeer aan te bevelen.**

⁂ Is uitgegeven door W. F. DANNENFELSER, te Utrecht:

SCHETSEN VOOR LEERREDENEN BIJ HET HEILIGE AVONDMAAL. *f* 0,90.

In deze Verzameling, van bijna **200** Schetsen, treft men aan de keur der Predikteksten voor het H. Avondmaal, welke voor Predikanten van ALLE Gezindheden van nut kunnen zijn.

⁂ Bij den Boekhandelaar P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, is uitgegeven:

DE GIDS.

Dertiende Jaargang.

NIEUWE SERIE, TWEEDE JAARGANG.

Onder Redactie van J. VAN GEUNS, J. HEEMSKERK Bz., F. A. W. MIQUEL, E. J. POTGIETER, HENRY RIEHM, G. E. V. SCHNEEVOOGT, P. J. VETH en S. VISSERING.

Prijs per Jaargang, van 12 Nommers, *f* 12,—.

INHOUD van N°. 1: *Jacob van Heemskerck* en vijf en twintig jaren Hollandsche Poëzy, door E. J. POTGIETER. — Uit Bohemen. Een Blad uit mijn Dagboek, door D[r]. HENRY RIEHM. — De Statistiek, door M. M. VAN BAUMHAUER. — Iets over den Slavenstand in Nederlandsch Indië. (Een Fragment.) — Na een bezoek in de cellulaire Gevangenis, door A. J. DE BULL. — Bibliographisch Album.

Tevens zijn in den loop van 1848 bij genoemden Uitgever verschenen:

D[r]. ***W. R. VAN HOËVELL.*** Reis over Java, Madura en Bali. Met Platen en Kaarten. 1ste Deel. *f* 4,25.

DE BEPROEVINGEN VAN EMILIA WYNDHAM, door de Schrijfster van *Mont-Sorel*. Naar het Engelsch, door W. J. MENSING. Twee Deelen, met Vignet. . . . . *f* 7,20.

E. L. BULWER. De Familie *Beaufort*, of Nacht en Morgen in het menschelijk leven. *Tweede Druk.* Drie Deelen, in Postformaat . . . . . *f* 4,80.

J. VISSER. Christelijke roeping en pligt, tegenover nationale armoede, onkunde en zedeloosheid. *f* 3,—.

J. KNEPPELHOUT. *Lamartine* . *f* —,50.

A. BEELOO. Gods Oordeelen. Een Gedicht. *f* —,25.

OLIVARIUS. Staatkundige opmerkingen, compleet. Thans, in plaats van *f* 5,30, te zamen verkrijgbaar voor . . . . *f* 3,—.

P. J. VETH. Bijdragen tot de kennis van den politieken toestand van Nederlandsch-Indie, 1[e] en 2[e] Stuk. . . . . *f* 1,35.

——— Beknopte Hebreeuwsche Spraakkunst, met afzonderlijken Inhoud . . . . . *f* 3,10.

DE LEER DER HANDELS-OVEREENKOMSTEN en verbindtenissen in praktijk gebragt. *f* 3,25.

⁂ Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, wordt met succes gedebiteerd:

ALMANAK

VOOR

HOLLANDSCHE BLIJGEESTIGEN,

voor 1849; — 212 Bladz. druks, met 2 Platen.

Prijs 60 Centen.

Men leze omtrent dit Jaarboekje de **zeer gunstige** Beoordeelingen in onze Vaderl. Tijdschriften; onder ander zegt een Beoordeelaar: „ . . . . Het Boekske verdient eene „plaats te beslaan in elke Boekverzameling, die aan het „aangename eene plaats gunt aan het nuttige. Het be-„zit de toovermagt om de rimpels van menig voorhoofd „te verdrijven, en menigen lach op te wekken rond den „stroefsten mond."

Algem. Letterlievend Maands. 1849, N°. 1.

⁂ AAN DE LEZERS VAN DEN BIJBELSCHEN ALMANAK,

voor 1849, zij berigt, dat het **GODSDIENSTIG DAGBOEK**, behoorende bij dien Almanak, als gevende eene verklaring en toepassing der Texten, in denzelven voorkomende, alom is verkrijgbaar gesteld, tegen den prijs van slechts *f* 3 per Jaargang, of 12 Nommers.

Het algemeen jaarlijks Verslag van den Bijbelschen Almanak beveelt bovengenoemd DAGBOEK, zoo geschikt bij de Morgen- of Avondlezingen, allen Huisgezinnen bijzonder aan.

⁂ **HISTORISCHE ARABESKEN.**

VERHALEN,

naar C. VON WACHSMAN en C. DELANOUE,

VERZAMELD DOOR

C. M. MENSING.

In *twee Deelen*, met gelith. Titels en Vignetten, uitgegeven te Leeuwarden, bij G. T. N. SURINGAR, en verder verkrijgbaar bij alle solide Boekhandelaren. *f* 5,70.

Bij denzelfden:

TOELICHTING,

DOOR

EEN LID DER SYNODE,

van het *gereviseerd Algemeen Reglement voor de Hervormde Kerk.* . . . . *f* —,50.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.